

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Ekonomická fakulta
Katedra aplikované ekonomie a ekonomiky

Teze diplomové práce

Problematika financování rozvoje cestovního ruchu ve vybrané destinaci

Vypracovala: Bc. Kateřina Brůžková

Vedoucí práce: doc. RNDr. Renata Klufová, Ph.D.

České Budějovice

2023

Klíčová slova: cestovní ruch, destinační management, financování, rozvoj cestovního ruchu

Anotace:

Diplomová práce se zabývá problematikou financování rozvoje cestovního ruchu ve vybrané destinaci, konkrétně v turistické oblasti Česká Kanada, která se nachází v Jihočeském kraji. V úvodní části práce obecně popisuje teorii cestovního ruchu, destinační management a význam cestovního ruchu pro regionální rozvoj. Součástí práce je analýza systému řízení cestovního ruchu v České republice a v návaznosti na turistickou oblast Česká Kanada. Stěžejní část práce se zabývá analýzou dosavadního financování rozvoje v turistické oblasti a dalšími možnostmi financování cestovního ruchu. Na základě analýz jsou v závěru práce navrženy možnosti financování rozvoje cestovního ruchu v turistické oblasti Česká Kanada.

Úvod a přehled literatury

Cestovní ruch se pro mnoho lidí stal součástí životního stylu, který se podílí na všeobecném rozvoji osobnosti. Svým postavením cestovní ruch nepřináší jen pozitivita z ekonomického hlediska, ale také z hlediska sociálního. Z ekonomického hlediska poskytuje tvorbu nových pracovních míst a posiluje hospodářství dané oblasti. Do sociálního hlediska lze zařadit zlepšení sociální vybavenosti a zvýšení úrovně veřejných služeb, oživení zapomenutých tradic a celkové zvyšování úrovně daného území.

Cestovní ruch lze vnímat ze dvou hledisek, jak uvedla Ryglová (2005) ve své publikaci. Těmito hledisky je myšleno jako způsob uspokojování potřeb účastníků, a tedy jako oblast spotřeby, ale také jako oblast podnikatelských příležitostí v mnoha oborech lidské činnosti. Tímto navazuje na Indrovou (2004), která předkládá, že cestovní ruch je významnou součástí ekonomiky společnosti. Cestovní ruch není jen významný pro turisty, ale také pro jednotlivé destinace. Vztah cestovního ruchu a destinace, ve které se realizuje uvedl ve své publikaci Nejdler (2011). Dle jeho názoru, se cestovní ruch realizuje vždy v konkrétním území s určitým potenciálem. Účastník cestovního ruchu přijíždí do místa dobrovolně a očekává, že jeho představy a potřeby zde budou uspokojeny. Aby jeho očekávané potřeby byly naplněny, musí se za produktem přemístit. Zvolenou destinací pro diplomovou práci byla zvolena turistická oblast Česká Kanada. Řízení cestovního ruchu v turistické oblasti Česká Kanada spadá pod zapsaný spolek Destinační management Česká Kanada, který dále spolupracuje s dalšími subjekty působící v oblasti cestovního ruchu. Destinační management je charakterizován jako způsob řízení destinační oblasti, kde hlavním cílem je růst efektivnosti aktivit cestovního ruchu, které vzniká na základě dobrovolné spolupráce podnikatelských a veřejnoprávních subjektů, uvedli Ryglová, Burian, Vajčnerová (2011).

Řízení cestovního ruchu je složitý proces, který má svá specifika. Jako je velký počet subjektů poskytujících služby cestovního ruchu a jejich rozmanitost z hlediska velikosti, předmětu činnosti a právní formy. Typickým pro cestovní ruch je také „přesah“ problematiky cestovního ruchu do dalších oborů, to klade vysoké požadavky na kooperaci. A v neposlední řadě vytvoření vhodných podmínek pro rozvoj cestovního ruchu je výsledkem působení mnoha různorodých aktivit v daném území, uvedla Jarolímková (2018). Pro rozvoj cestovního ruchu je zapotřebí vzájemné spolupráce obcí, podnikatelských subjektů a neziskové sféry za podpory státu a samospráv a nedílnou součástí rozvoje cestovního ruchu jsou také finanční prostředky na jeho realizaci. Hesková, Fellegiová (2010) uvádí, že: „*základním finančním příjmem organizace destinačního managementu jsou členské příspěvky zakladatelů, členů. Sazba příspěvku je stanovena zpravidla pomocí koeficientu vycházejícího z počtu obyvatel dané destinace nebo z podílu na skutečně vybraných poplatcích generovaných z realizace cestovního ruchu na území obce.*“ O tuto myšlenku se diplomová práce opírá.

Cestovní ruch je potřeba podporovat, protože cestovní ruch není pouze o ekonomických přínosech pro daný region, ale také z hlediska existence infrastruktury, doprovodných služeb a také péče o kulturní a přírodní dědictví. Studnička (2011) ve své publikaci uvedl, že cestovní ruch se stává jedním z důležitých a nepostradatelných faktorů regionálního rozvoje-

Cíl práce

Cílem práce je hodnocení problematiky financování rozvoje cestovního ruchu ve vybrané destinaci jižních Čech v souvislosti s absencí zákona o cestovním ruchu, problémy v přerozdělování financí a s nimi souvisejícím možném rozvoji cestovního ruchu obcí či turistických oblastí.

Metodika

V úvodní teoretické části se práce věnuje shrnutí teorie týkající se dané problematiky, následně se práce věnuje sběru informací o reálném fungování a financování cestovního ruchu v České republice, v Jihočeském kraji a v turistické oblasti Česká Kanada. Praktická část diplomové práce je zaměřena na analyzování finanční situace a finančního systému, který podporuje rozvoj cestovního ruchu na všech úrovních řízení cestovního ruchu.

V rámci praktické části byla uskutečněna případová studie s šesti obcemi, které odpovídaly na otázky týkající se místních poplatků z pobytu a jejich následné využití.

Výsledkem práce je popis doporučení pro zefektivnění stávajícího systému financování cestovního ruchu v turistické oblasti Česká Kanada a možnosti užší spolupráce mezi subjekty. V této souvislosti nalézt takové řešení, které bude zároveň finančně úsporné a zároveň efektivní pro všechny zapojené subjekty.

Výsledky

Řízení cestovního ruchu v České republice

V úvodu praktické práce bylo analyzováno řízení cestovního ruchu v České republice a organizace působící v oblasti cestovního ruchu - Česká centrála cestovního ruchu, Jihočeská centrála cestovního ruchu a Destinační management Česká Kanada v turistické oblasti Česká Kanada. Forma řízení cestovního ruchu v České republice má přímou souvislost s financováním rozvoje cestovního ruchu.

V Jihočeském kraji spadá řízení cestovního ruchu pod Jihočeský kraj, tedy pod kancelář hejtmána. Pro systémové řízení cestovního ruchu v jižních Čechách byla zřízena příspěvková organizace Jihočeská centrála cestovního ruchu.

Jihočeský kraj a jeho území bylo původně rozděleno do 11 turistických, nyní je území rozděleno do 9 samostatných turistických oblastí. Turistické oblasti jsou řízeny destinačními managementy. Turistickými oblastmi jsou Budějovicko, Česká Kanada, Český Krumlov region, Lipensko, Novohradsko-Doudlebsko, Písecko-Blatensko, Šumavsko, Toulava a Třeboňsko. Jednotlivé systémy řízení v turistických oblastech se liší, nejen právní formou, ale také způsobem rozhodování a řízení (JCCR, 2021).

Destinační management Česká Kanada, z.s. je zapsaným spolkem a řídí se schválenými stanovami Spolku. Nejvyšším orgánem spolku je Valná hromada, dalšími orgány spolku jsou Výbor, Revizní komise a Výkonný výbor. V čele Spolku je předseda.

Problematika rozvoje a financování rozvoje cestovního ruchu

Jednou z problematik, které souvisí s financováním rozvoje cestovního ruchu, je absence zákona o cestovním ruchu. Absence tohoto zákona sebou nese problémy ve formě neukotvení významu České centrály cestovního ruchu a její role v řízení cestovního ruchu v České republice. Chybějící zákon o cestovním ruchu dává prostor pro různorodé struktury řízení cestovního ruchu v jednotlivých krajích České republiky a tím může docházet k neprovázanosti jednotlivých organizací, které působí vedle sebe nebo také své působení překrývají.

Financování cestovního ruchu úzce souvisí s absencí zákona o cestovním ruchu a s nejednotným systémem řízení cestovního ruchu. Financování cestovního ruchu v České republice ve všech svých oblastech je zcela závislé na svých zřizovatelích a na možnostech čerpání finančních prostředků z fondů a dotačních titulů.

Každý kraj, posléze i regionální destinační managementy nemají jistotu každoročního financování ať už od zřizovatele či kraje a dalších možných finančních zdrojů, a z tohoto důvodu se špatně stanovují dlouhodobé plány rozvoje cestovního ruchu na daném území.

Nynější financování cestovního ruchu komplikuje i problematika veřejné podpory, která by mohla být vyřešena zákonem o cestovním ruchu.

Možnosti financování rozvoje cestovního ruchu v České republice

Cestovní ruch v České republice spadá do gesce Ministerstva pro místní rozvoj, nicméně finanční podpora rozvoje cestovního ruchu je roztržštěná jak na úrovni resortů, tak i v rámci samospráv.

Ministerstvo pro místní rozvoj však vypisuje dotační programy na podporu rozvoje cestovního ruchu v České republice a zároveň podporuje cestovní ruch prostřednictvím České centrály cestovního ruchu – Czech Tourism jako zřizovatel a pravidelně přispívá na její provoz a činnost. Hlavní náplní České centrály cestovního ruchu jsou marketingové aktivity na podporu cestovního ruchu, ať už na domácím či zahraničním trhu.

Národní program podpory cestovního ruchu

Hlavním dotačním nástrojem pro rozvoj cestovního ruchu v České republice je Národní program podpory cestovního ruchu v regionech (dále též NPPCRR), který vypisuje Ministerstvo pro místní rozvoj.

Tyto dotační prostředky byly v uplynulých letech vypsány pro roky 2016 – 2022 a vždy jsou zaměřeny na marketingové aktivity v cestovním ruchu nebo na rozvoj základní a doprovodné infrastruktury.

V případě marketingových aktivit jsou alokované částky rozděleny na národní, krajské a oblastní. Kdy národní a nadregionální alokovaná částka je vyhrazena pro celorepublikovou působnost, například o ni v minulosti žádaly organizace jako UNESCO, Cyklisté vítání apod. Vyhrazená částka pro oblasti je poté určena výhradně oblastním a regionálním organizacím v uvedeném kraji. I v případě dotací na rozvoj základní a doprovodné infrastruktury jsou alokované částky rozděleny, a to jako nadregionální aktivity, základní a doprovodná infrastruktura a veřejná infrastruktura.

Jihočeský kraj

Jihočeský kraj podporuje rozvoj cestovního ruchu jednak příspěvkovou organizací Jihočeskou centrálou cestovního ruchu a také dotačním programem Podpora cestovního ruchu.

Financování Jihočeské centrály cestovního ruchu je podporováno z rozpočtu Jihočeského kraje. Dalšími významnými výnosy jsou získané dotace, například z evropských fondů nebo od Ministerstva pro místní rozvoj.

Dotační program - Podpora cestovního ruchu

Jihočeský kraj každoročně vyhlašuje různé dotační programy, pod které spadá i program Podpory cestovního ruchu, který je dále rozdělen do čtyř opatření. Tato opatření jsou věnována vždy určitému tématu, kterému chce kraj v následujícím roce věnovat pozornost.

Jedno z opatření programu podpory cestovního ruchu v Jihočeském kraji je určeno pouze certifikované turistické oblasti Jihočeského kraje, kterých je v současné době celkem 9. Uvedené turistické oblasti disponují podepsanou smlouvou o spolupráci mezi destinační společností a Jihočeskou centrálou cestovního ruchu, která vychází také z Koncepce rozvoje cestovního ruchu v Jihočeském kraji 2021+. Jedná se o podporu formou poskytnutí neinvestičních finančních prostředků na realizaci činností destinace a na její rozvoj a v posledních letech je alokovaná částka 4,5 mil. Kč.

Financování cestovního ruchu v turistické oblasti Česká Kanada

Financování spolku Destinačního managementu Česká Kanada je tvořeno členskými příspěvky od zakládajících členů spolku a od smluvních partnerů. Od svého založení využívá spolek

dotační prostředky na činnost od Jihočeského kraje, které jsou významnou finanční položkou pro rozvoj cestovního ruchu v turistické oblasti Česká Kanada.

Tabulka 1 – Finanční přehled Destinačního managementu Česká Kanada

rok	Náklady celkem	Výnosy celkem	Dotace	Členské příspěvky	Prodej zboží a služeb
2021	704	851	346	383	122
2020	598	733	290	383	60
2019	605	698	250	383	65
2018	591	658	225	383	50
2017	409	605	212	383	0

Členské příspěvky

Členské příspěvky jsou finančními prostředky od zakládajících členů Spolku vybírané kalendářní rok. Výše členského příspěvku je stanovena jako násobek 10 Kč na počet obyvatel daného města. Příspěvky zakládajících podnikatelských subjektů byly stanoveny jednotně, a to ve výši 3000 Kč ročně. Vybrané členské příspěvky každý rok činí 383 tis. Kč.

Partnerské příspěvky

Destinační management Česká Kanada má i základnu partnerských subjektů, které působí v cestovním ruchu na území turistické oblasti Česká Kanada. Celkem má Destinační management Česká Kanada dvanáct smluvních partnerů, se kterými aktivně spolupracuje. Partnerství je uzavřeno partnerskou smlouvou, ze které plynou povinnosti pro obě smluvní strany. Výše partnerského příspěvku je stanovena na 5 000 Kč/rok.

Dotace

Dotační programy Jihočeského kraje na podporu rozvoje cestovního ruchu jsou významným finančním zdrojem pro Destinační management Česká Kanada. Tyto finanční prostředky jsou využívány na provoz destinačního managementu, na tvorbu nových produktů cestovního ruchu, na marketingové činnosti a další činnosti související s působením destinační společnosti.

Problematika financování rozvoje cestovního ruchu v turistické oblasti Česká Kanada a další navazující překážky

Financování spolku je závislé na členských příspěvcích a také na získávání dotací od Jihočeského kraje na podporu činností destinačních společností, které tvoří téměř veškeré finanční prostředky, kterými spolek disponuje.

Spolek nevyužívá jiných možností na získávání dotačních prostředků, které by využil na rozvoj cestovního ruchu v turistické oblasti. Zaměřuje se pouze na dotační tituly od Jihočeského kraje. I to přináší mnohé problémy. Vypisování dotačních programů je závislé na finančních možnostech Jihočeského kraje, tedy v případě snížení rozpočtu kraje by mohlo dojít ke snížení dotační částky nebo i zrušení programu zaměřeného na cestovní ruch. Další problematikou při čerpání dotace od Jihočeského kraje je nepravdivost v možnosti podávání žádosti o dotaci. A vzhledem k této skutečnosti dochází i k vyplacení části dotačních prostředků až v červnu, kdy již začíná letní turistická sezona a finanční prostředky měly být již z velké části využity.

Vedení spolku

Spolek založilo sedm měst a obcí a tři podnikatelské subjekty a z tohoto je zřejmé, že rozhodovací většinu mají města, tedy její nominovaní zástupci, zpravidla se jedná o starosty či

místostarosty. Na to navazuje možný problém a to, že vedení měst a obcí se každé čtyři roky s volebním obdobím může změnit. To může způsobit, že se členstvím ve spolku budou nově zvolení starostové či místostarostové nesouhlasit a spolek se tak může dostat nejen do finančních problémů.

Spolupráce s podnikatelskými subjekty

Destinační management Česká Kanada převážně spolupracuje pouze se subjekty, které jsou přímo navázány na spolek, a to už jako členské město nebo jako smluvní partner.

Do vytvoření nových partnerských a spolupracujících vztahů velmi zasahuje veřejná podpora. Jak již bylo zmíněno, destinační společnost z velké části využívá finanční prostředky z dotací a u nich je kladen velký důraz na ošetření veřejné podpory. Z tohoto důvodu je zapotřebí, aby mezi spolupracujícími subjekty existoval alespoň smluvní vztah, aby mohl být například zahrnutý do nabídky k nově vznikajícímu produktu.

Analýza možností financování cestovního ruchu v turistické oblasti

Možností jak získat další finanční prostředky pro rozvoj cestovního ruchu v turistické oblasti Česká Kanada jsou tři následující.

Rozpočty obcí

Dle veřejně dostupných rozpočtů měst a obcí pro rok 2022 bylo zjištěno, že pouze jen několik málo obcí z turistické oblasti Česká Kanada zahrnuje do svých rozpočtů náklady na podporu rozvoje cestovního ruchu.

Obce, které zahrnují do svých rozpočtů cestovního ruchu, na území turistické oblasti Česká Kanada celkem vyhrazují částku na podporu cestovního ruchu ve výši 5 421 tis. Kč.

Místní poplatky z pobytu

Od 1. 1. 2020 jsou dle novely zákona o místních poplatcích č. 278/2019 Sb., byl vytvořen jednotný poplatek z pobytu, který nahrazuje původní místní poplatky za lázeňský nebo rekreační pobyt z ubytovací kapacity. Výběr místního poplatku z pobytu podléhá obci a výše vybíraného poplatku si obce stanovují samy, a to obecnou vyhláškou.

Dle veřejně dostupných dat uvedených Tourdata (2023) bylo v roce 2020 v České republice vybráno celkem 322, 2 mil. Kč na poplatcích z pobytu, v roce 2021 činila částka už 396, 5 mil. Kč. V roce 2021 získal Jihočeský kraj částku 51 mil. Kč.

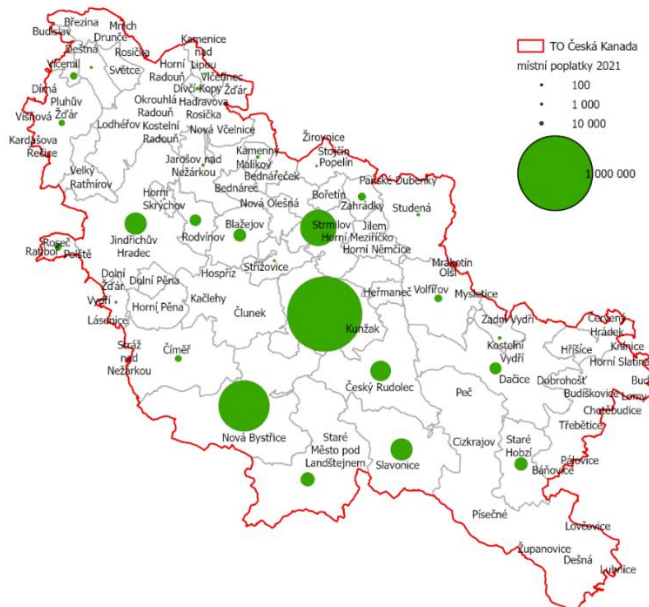
Tabulka 2 – Místní poplatky z pobytu

OBEC	Místní poplatky z pobytu		
	2019	2020	2021
Kunžak	309 305 Kč	441 152 Kč	550 946 Kč
Nová Bystřice	392 198 Kč	318 114 Kč	371 950 Kč
Strmilov	163 863 Kč	278 590 Kč	259 840 Kč
Slavonice	106 070 Kč	121 380 Kč	153 870 Kč
Jindřichův Hradec	783 432 Kč	53 088 Kč	151 221 Kč
Český Rudolec	84 072 Kč	93 408 Kč	137 940 Kč
Všechny obce na území turistické oblasti	2 420 575 Kč	2 096 191 Kč	2 377 447 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle Tourdata (2023)

* součet místních lázeňských nebo rekreačních poplatků a poplatků z ubyt. kapacit

Obrázek 1 – Výše vybraných poplatků z pobytu za rok 2021

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek č. 1 zobrazuje celkovou výši vybraných místních poplatků za rok 2021 v jednotlivých obcích na území turistické oblasti. Nejvyšší částka na místních poplatcích z pobytu byla vybrána v obci Kunžak, který se nachází v srdci České Kanady. Dalšími obcemi jsou Nová Bystřice a Strmilov, které jsou také v těsné blízkosti středu turistické oblasti.

Celkovou výši vybraných místních poplatků z pobytu může ovlivňovat i stanovená výše místního poplatku za osobu a noc, kterou si stanovují obce ve veřejné vyhlášce. V obcích turistické oblasti Česká Kanada jsou stanoveny místní poplatky z pobytu v rozmezí 5 Kč až 30 Kč. Nejčastěji je výše poplatku stanovena na 15 Kč za osobu a noc. Nejvyšší částku za pobyt má obec Vícemil, a to ve výši 30 Kč, naopak nejnižší částku má obec Studená a to ve výši 5 Kč.

Návrh na zefektivnění financování rozvoje cestovního ruchu v turistické oblasti

Organizace úzce spolupracuje s krajskou destinační společností, s Jihočeskou centrálou cestovního ruchu. Na území turistické oblasti spolek spolupracuje s „největšími hráči“, kteří svou činností přispívají k rozvoji cestovního ruchu na daném území.

Organizace má za sebou již pět let své existence, jsou nastaveny nástroje rozhodovacích procesů, jsou již vytvořeny vazby mezi městy a obcemi, významnými podnikateli a dalšími institucemi působícími právě v tomto území a v oblasti cestovního ruchu. Tyto skutečnosti jsou dobrým předpokladem pro využití organizace a zvýšení její důležitosti jako jediné organizace, která má možnosti příznivě ovlivnit a především podpořit rozvoj cestovního ruchu v turistické oblasti. Jejím hlavním předpokladem je shromažďování informací o plánech a vizích jednotlivých subjektů, ať již měst a obcí, ale také podnikatelských subjektů, nelze opomenout i Jihočeskou centrálu cestovního ruchu, a využít tyto informace k propojení subjektů a jejich plánů a tím také ke zefektivnění činnosti. Tímto krokem může pozitivně přispět i ke snížení nákladů na realizaci. Destinační management Česká Kanada má poté možnosti tyto aktivity marketingově podpořit a přispět tím k rozvoji cestovního ruchu v území.

Prohloubení spolupráce s městy a smluvního partnerství

Jedním z návrhů na zefektivnění rozvoje cestovního ruchu na území turistické oblasti Česká Kanada je vytvoření užší spolupráce se všemi městy a obcemi, které mají potenciál rozvoje

cestovního ruchu na území obce a existují předpoklady k vytvoření dalšího významného turistického cíle v jakékoli formě.

K navázání užší spolupráce by mohly napomoci organizace, které s obcemi spolupracují již dlouhodobě, a je u nich vytvořena úzká spolupráce. Těmito organizacemi v turistické oblasti Česká Kanada jsou mikroregiony Dačicko a Jindřichohradecko a místní akční skupiny – Česká Kanada, Třeboňsko a Jemnicko.

Na výše uvedené navazuje i návrh prohloubení spolupráce nejen se samosprávnými celky, ale také s podnikatelskými subjekty. Jak již bylo několikrát zmíněno, spolek úzce a pravidelně spolupracuje pouze se smluvními partnery, ale pro rozšiřování nabídky, tvorby produktů a rozvoje cestovního ruchu je zapotřebí spolupracovat s větším množstvím podnikatelských subjektů a přizvat je ke „kulatému stolu“ při tvorbě nových záměrů, které napomohou k rozvoji cestovního ruchu. Jedná se především o provázanost a sjednocení záměrů a také využití financování aktivit z různých zdrojů, ať se jedná o dotace nebo například možnosti měst a obcí podílet se na rozvoji turistického cíle v jejich obci.

Čerpání dotačních titulů

Dotačních programů zaměřených na rozvoj cestovního ruchu je velké množství. Poskytovateli dotací jsou Ministerstvo pro místní rozvoj, v případě turistické oblasti i dotační programy Jihočeského kraje. Destinační management Česká Kanada využívá pouze dotační program Jihočeského kraje Podpora cestovního ruchu a především opatření věnované podpoře činnosti destinačních společností. Společnost by měla využít i další možnosti čerpání dotačních prostředků, které by využila pro rozvoj cestovního ruchu v turistické oblasti Česká Kanada.

Při žádostech o dotaci je důležité zohlednit administrativní náročnost, která se pojí s vypracováním projektu, s podáním žádostí, realizací projektu a konečným vyúčtováním dotace. Neméně důležitá je i finanční náročnost navazující na podmínky žádostí dotací, může se jednat o procentuální spoluúčast na projektu dotace, ale také se může jednat o předfinancování projektu i s rizikem předfinancování na několik měsíců, či let.

Možností jsou dotace z Národního programu podpory cestovního ruchu vypisované Ministerstvem pro místní rozvoj. Tato možnost je příznivá pro destinační management Česká Kanada a bylo by příhodné tuto možnost využít. Dotační prostředky z tohoto programu lze využít na marketingové aktivity, které mohou zahrnovat i nové aktivity, které doposud destinační společnost nerealizovala právě z finančních důvodů.

Využití místních poplatků z pobytu

Financování aktivit, které by Destinační management Česká Kanada uskutečňuje na podporu rozvoje cestovního ruchu na svém území, by mohlo být nově nastaveno s využitím místních poplatků z pobytu, které přímo reflektují situaci cestovního ruchu v oblasti.

Z výše uvedených informací je patrné, že výběr místních poplatků z pobytů obcím přináší každoročně značné příjmy do rozpočtů obce. Jak uvedl Studnička (2021), místní poplatky z pobytu jsou zcela příjmem obce a je v její kompetenci, jak s těmito příjmy naloží.

Financování destinační společnosti z těchto příjmů by zajistilo dlouhodobou podporu rozvoje cestovního ruchu v destinaci, a to za pomoci tvorby nabídek a produktů cestovního ruchu a jejich následné marketingové podpory. Nedílnou součástí je tvorba analýz, průzkumů apod., které jsou zpětnou vazbou vývoje a mohou zároveň napomoci zamezení případným negativním dopadům cestovního ruchu.

Princip znovuvyužití vybraných místních poplatků z pobytu na rozvoj cestovního ruchu sebou nese i svá úskalí, jako je spravedlivé přispívání od všech obcí na území turistické oblasti, nastavení například procentuálního příspěvku apod. Systém nastavení by byl předmětem

intenzivní diskuze se všemi obcemi z území. A nastavení takového systému, který by byl spravedlivý a zároveň prospěšný pro všechny zapojené subjekty.

Případová studie

Předmětem případové studie byla analýza stávající situace v obcích související s výběrem místních poplatků z pobytu a jejich následné využití pro rozvoj cestovního ruchu. Pro případovou studii byly osloveny obce, kde výběr místních poplatků z pobytu v roce 2021 přesáhl částku 100 000 Kč. Těmito obcemi jsou Kunžak, Jindřichův Hradec, Strmilov, Slavonice, Český Rudolec a Nová Bystřice. Rozhovory byly vedeny se starosty, nebo s kompetentními zaměstnanci, kteří se zabývají místními poplatky.

Všem obcím byly položeny čtyři otázky týkající se výběru místních poplatků a následovného investování zpět do cestovního ruchu, případně využití pro financování rozvoje cestovního ruchu prostřednictvím spolku Destinační management Česká Kanada.

Z případové studie vyvstává skutečnost, i přes povinnost platby místních poplatků z pobytu plynoucí z veřejných vyhlášek obce, že výběr místních poplatků z pobytu je postavený na vstřícnosti plátců, tedy na poskytovatelích ubytování a jejich vztahu s danými obcemi. Obce zároveň potvrzují, že neexistují efektivní možnosti k uskutečnění podrobné kontroly, zda ubytovatelé přiznávají přesný počet ubytovaných, za které platí obci místní poplatky z pobytu. Všechny oslovené obce se shodují, že je na ubytovatelích, jaký počet ubytovaných přiznají a zda to odpovídá skutečnosti. Několik obcí se domnívá, že počet ubytovaných, respektive výše vybraných poplatků z pobytu neodpovídá skutečnosti, která během letní sezony v obcích panuje a kolik ubytovatelů má během letní sezony obsazené veškeré své kapacity.

Využití místních poplatků z pobytu je téměř ve všech oslovených obcích stejné. Žádná z obcí nevede evidenci znovuvyužití vybraných místních poplatků zpět do cestovního ruchu. Vybrané místní poplatky z pobytu jsou zahrnuty jako příjmy do rozpočtů obcí a jsou přerozděleny dle aktuální situace a potřeby dané obce.

Použití těchto finančních prostředků se v obcích velmi liší. Předpokladem pro využití jsou aktuální preference obcí, ale také dosavadní vybavenosti obce. A již existující systém podpory cestovního ruchu.

Některé obce tyto finanční prostředky investují do cestovního ruchu a to různými způsoby.

Obce, které neinvestují do cestovního ruchu, jelikož nemají příliš velké předpoklady k další tvorbě a podpoře cestovního ruchu, využívají příjmy z místních poplatků z pobytu na údržbové činnosti, které se pojí se zvýšenou návštěvností turistů, tedy i ubytovaných.

Členské obce již poskytují Destinačnímu managementu Česká Kanada roční příspěvky. Jedna z obcí uvedla, že stávající systém členských poplatků je vyhovující a zohledňuje finanční možnosti jednotlivých obcí a zároveň je spravedlivý pro všechny členské obce. Stanovení členských příspěvků destinační společnosti na základě příjmu z výběru místních poplatků z pobytu by dle obce bylo neefektivní a nastavení takového systému by bylo komplikované i vzhledem ke skutečnosti, že výše vybraných poplatků z pobytu se každoročně mění.

Další obce, které jsou členy destinačního managementu, během rozhovoru nezavrhl možnost využití místních poplatků jako členského příspěvku, ale upozornily, že problematika musí být intenzivně diskutována, jak na úrovni destinačního managementu, tak i v rámci jednotlivých obcí.

Obce, které doposud nejsou členy Destinačního managementu Česká Kanada, destinační společnost znají a obce by měly zájem o možnou diskuzi o podmínkách spolupráce a nastavení finanční podpory spolku.

Závěr

Destinační management Česká Kanada, z.s. je jedinou organizací v turistické oblasti Česká Kanada, která byla zřízena pro podporu rozvoje cestovního ruchu na daném území. Turistická oblast Česká Kanada je podpořena v rámci systém řízení cestovního ruchu spoluprací s Jihočeskou centrálou cestovního ruchu, a i v návaznosti na Czech Tourism.

Rozpočet Destinačního managementu Česká Kanada dlouhodobě tvoří příspěvky členských měst a příjmy ze smluvního partnerství, z čehož vyplývá, že základní rozpočet spolku tvoří pouze některá města a podnikatelské subjekty z území. Dotace od Jihočeského kraje tvoří další značnou část rozpočtu organizace.

Aby bylo možné efektivně podpořit rozvoj cestovního ruchu v turistické oblasti Česká Kanada jsou k tomu potřebné další finanční prostředky a dostatečná podpora.

V praktické části diplomové práce byly analyzovány možnosti financování rozvoje cestovního ruchu na celostátní a na krajské úrovni, jedná se především o dotační programy na podporu cestovního ruchu, konkrétně na marketingové aktivity a na infrastrukturu cestovního ruchu.

Následně v práci byly analyzovány i možnosti získání finančních prostředků od měst a obcí z území. Jen několik obcí zahrnuje do svých ročních rozpočtů i náklady na cestovní ruch. Jedná se celkem o šest obcí, které do rozvoje cestovního ruchu ve své obci vynakládají celkem 5 421 tis. Kč. Tímto krokem podporují i cestovní ruch v celé turistické oblasti. Další možností je aplikování místních poplatků z pobytu na rozvoj cestovního ruchu, které v roce 2021 byly vybrány v celkové výši 2 377 tis. Kč na území turistické oblasti Česká Kanada.

Záměrem případové studie bylo zjištění informací o systému výběru místních poplatků z pobytu a jejich následné využití na podporu cestovního ruchu.

V závěru diplomové práce jsou navrženy možnosti zefektivnění dosavadní spolupráce mezi destinační společností a subjekty působící v oblasti cestovního ruchu, ať už se jedná o podnikatelské subjekty nebo města. Zlepšení spolupráce povede k zefektivnění využití finančních prostředků, které jsou aplikovány bez provázanosti s dalšími aktivitami dalších subjektů. Dalším návrhem bylo využití místních poplatků z pobytu, které by mohly zajistit financování destinační společnosti, která se aktivně podílí na rozvoji cestovního ruchu v turistické oblasti Česká Kanada.

Ať již budou aplikovány jakékoli návrhy, je zapotřebí značného úsilí, kooperace zapojených subjektů a zároveň koordinace všech činností vedoucí ke společnému cíli.

Seznam literatury použité v tezích

- Czech Tourism (2021) Výroční zprávy CzechTourism [online]. [cit. 2023-04-03]. Dostupné z: <https://www.czechtourism.cz/cs-CZ/O-nas/Zakladni-informace/Strategie-a-koncepce>
- Jihočeská centrála cestovního ruchu (2021) Výroční zprávy Jihočeské centrály cestovního ruchu [online]. [cit. 2023-04-03]. Dostupné z: <https://www.jccr.cz/cinnosti-jccr/vyrocní-zpravy>
- Indrová, J. (2004) Cestovní ruch I, Praha VŠE
- Ryglová, K. (2005) Cestovní ruch. Brno: Brno International Business school
- Ryglová, K., Burian, M., Vajčnerová, I., (2011). Cestovní ruchu – podnikatelské principy a příležitosti v praxi, Grada Publishing a.s.
- Studnička, P. (2011) Zmírňování regionálních rozdílů rozvojem cestovního ruchu v Ústeckém kraji. Praha: Vysoká škola hotelová v Praze 8
- Tourdata.cz (2023) Výběr místních poplatků. [online]. [cit. 2023-03-03]. Dostupné z: <https://tourdata.cz/data/vyber-mistnich-poplatku/>

„Plný seznam použité literatury je uveden v textu bakalářské/diplomové práce“.

Další bibliografické údaje

Type of thesis: master

Author: Kateřina BRŮŽKOVÁ

Academic Year: 2022/2023

Department: Department of Accounting and Finance, Faculty of Economics, University of South Bohemia in Ceske Budejovice, Czech Republic

Thesis supervisor: doc. RNDr. Renata Klufová, Ph.D.

Number of pages: 89

Language of thesis: CZ

Title of Thesis: Problems of financing tourism development in selected destination

Annotation:

The aim of the thesis is to analyze the current state of financing the development of tourism in the Czech Canada destination, which is located in South Bohemia. The aim of the research is to find new possibilities for financing tourism in the tourist area.

Detailed terms are defined here - tourism, destination and destination management, followed by a description of the management tourism and organization in Czech republic and a description of the selected tourist area.

The main theme of my diploma thesis is to evaluate the possibilities of the tourism financing. My work deals with financial sources which flow to the development of tourism in Czech Canada. Based on the analysis there are other possible ways of the tourism cooperation and funding suggested.

Key words: tourism, destination management, financial sources, development of tourism

Přílohy volně vložené:

Přílohy vázané v práci: